

ПОРЯДОК
надання професійної підтримки та допомоги педагогічним
працівникам (здійснення супервізії)
у сфері загальної середньої освіти

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає процедуру надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти.

Дія цього Порядку поширюється на педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес у закладах загальної середньої освіти, незалежно від форми власності та сфери управління (далі – заклади освіти).

2. У цьому Порядку терміни вживаються у такому значенні:

договір супервізії – тристороння угода, яка укладається між супервізором, супервізантом та замовником про їх взаємні права та обов'язки, що виникають у процесі супервізії. Допускається двостороння угода супервізії, якщо супервізант та замовник є однією особою;

верифікація результатів супервізії – встановлення відповідності між запланованими і досягнутими результатами циклу супервізії, що має бути відображено в акті здачі-приймання наданих послуг;

супервізант (отримувач послуг супервізії) – педагогічний працівник, який потребує фахової підтримки і допомоги у вдосконаленні професійної діяльності та професійному розвитку;

супервізія – комплекс заходів з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам, що сприятиме вдосконаленню їх професійної діяльності та професійному розвитку;

супервізор (надавач послуг супервізії) – фахівець у сфері загальної середньої освіти, який здійснює комплекс заходів з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам;

супервізорство – професійна взаємодія компетентного фахівця (супервізора) з педагогічними працівниками на добровільних засадах;

цикл супервізії – період часу, протягом якого учасники супервізії здійснюють діяльність, спрямовану на досягнення її мети, відповідно до узгодженого сторонами договору супервізії.

3. Інші терміни вжито у значеннях, наведених у Законах України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про професійний розвиток працівників»; Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 зі змінами від 27.12.2019 року № 1133; Положенні про центр професійного розвитку педагогічних працівників (постанова від 29.20.2020 року № 672 «Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників»; професійних стандартах за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», професійний стандарт керівника (директора) закладу загальної середньої освіти, та інших нормативно-правових актах, які регулюють відносини у сфері освіти і праці.

4. Метою проведення супервізії є здійснення комплексу заходів із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти згідно з вимогами професійних і освітніх стандартів.

5. Основні принципи проведення супервізії:

- людиноцентризму;
- доступності;
- відповідальності;
- академічної доброчесності;
- академічної свободи;
- добровільності;
- гуманізму;
- демократизму;
- сприяння навчанню впродовж життя;
- наукового характеру.

6. Основні функції супервізії: аналітична, консультативна, наставницька, підтримувальна, фасилітативна.

7. Основні завдання супервізії:

- сприяння у дотриманні професійного стандарту педагогічними працівниками;

- професійне консультування (допомога) педагогічних працівників за результатами аналізу їх професійної діяльності;

професійна допомога у запобіганні (попередженні) та подоланні професійних труднощів;

здійснення аналізу та об'єктивної оцінки за результатами розв'язання проблемних професійних ситуацій;

допомога у визначенні індивідуальних професійних потреб педагогічних працівників та мотивація до професійного розвитку.

8. Основними методами супервізії є: бесіда (діалог), консультування, спостереження, опитування, самооцінювання, аналіз документів тощо.

9. Обробка персональних даних учасників супервізії здійснюється відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

10. Супервізія здійснюється державною мовою з дотриманням засад і принципів, визначених статтею 6 Закону України «Про освіту».

11. Результати проведення супервізії не можуть бути підставою будь-яких дисциплінарних стягнень для супервізанта.

II. ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС ТА УМОВИ ОПЛАТИ ПРАЦІ СУПЕРВІЗОРА

1. Супервізором може бути:

педагогічний працівник, в тому числі, який успішно пройшов сертифікацію;

науково-педагогічний, науковий працівник закладів освіти різних рівнів, наукових та науково-дослідницьких установ, інших установ та організацій, а також інші особи з педагогічною освітою, послуги яких потребує Замовник.

2. Супервізор повинен мати:

вищу освіту;

не менше п'яти років педагогічного стажу;

не менше одного року практичного досвіду навчання та освіти дорослих;

сертифікат, що підтверджує навчання протягом останніх трьох років за програмою підготовки супервізорів, яка розроблена на основі типової.

3. Суб'єктом підготовки супервізорів може бути заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична чи фізична особа, у тому числі фізична особа-підприємець, що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних

працівників, які розробили і оприлюднили власну програму підготовки супервізорів, що розроблена на основі типової.

4. Оплата послуг із проведення супервізії здійснюється відповідно до законодавства на підставі:

договору про надання послуг із проведення супервізії.

акту здачі-приймання наданих послуг супервізії, що складається у порядку, визначеному договором.

5. Фінансування діяльності супервізора проводиться за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

6. Після верифікацій результатів супервізії може бути прийнято рішення про необхідність проведення додаткових циклів. Необхідність проведення додаткових циклів супервізії не впливає на визначення вартості її поточного циклу.

ІІІ. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ СУПЕРВІЗІЇ

1. Супервізія відбувається за ініціативою педагогічних працівників закладу освіти, адміністрації закладу освіти, органу батьківського самоврядування, органу управління освітою виключно за згодою сторін.

2. Замовник, отримувач послуг та супервізор укладають договір супервізії. Допускається двостороння угода супервізії, якщо супервізант та замовник є однією особою.

3. Супервізія здійснюється за узгодженим планом та графіком, які є невід'ємною частиною договору супервізії.

Іншими істотними умовами договору супервізії є:

строк проведення супервізії;

права та обов'язки сторін договору;

умови та термін оплати;

вимоги до акту про здачі-приймання наданих послуг;

перелік документів, у яких відображаються результати супервізії.

4. Супервізія може бути індивідуальною і груповою (від 2 до 10 супервізантів)

5. Цикл супервізії складається з трьох етапів: підготовчий (забезпечення умов для проведення супервізії/-й); основний (проведення супервізійної/-их сесії/-й); заключний (узагальнення, верифікація результатів).

Перший етап (підготовчий) передбачає проведення супервізантом самооцінювання професійної діяльності та визначення проблеми; формування плану та графіку проведення циклу супервізії; укладання договору супервізії, вибір виду та форм проведення супервізії.

Другий етап (основний) передбачає реалізацію плану проведення супервізії за узгодженим графіком; коригування плану проведення циклу супервізії та графіка (за потреби).

Третій етап заключний, який передбачає: анкетування супервізанта для отримання зворотного зв'язку та подальшого планування роботи; складання супервізором документації за результатами циклу супервізії; звіт про проведення супервізії, акт здачі-приймання наданих послуг супервізії.

6. Супервізія може здійснюватися очно, дистанційно, очно-дистанційно.

Очно супервізія здійснюється за наявності необхідних умов для безпосереднього професійного спілкування супервізора та педагогічного працівника (педагогічних працівників).

Дистанційно супервізія здійснюється за допомогою інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій синхронно (з використанням мобільних пристроїв, інтерактивних відеоконференцій (Google Meet, Zoom тощо) та асинхронно (з використанням платформ для обміну повідомленнями (WhatsApp, Viber, Telegram), електронної пошти тощо).

Очно-дистанційна форма проведення супервізії передбачає одночасне використання як дистанційної, так і очної форми навчання.

7. Суб'єкти, які здійснюють навчання супервізорів за освітньою програмою на основі типової, зобов'язані розмістити таку програму онлайн на власному вебсайті. Також вказані суб'єкти зобов'язані розміщувати на власному вебсайті інформацію про осіб, які пройшли навчання за відповідною програмою.

Протягом 15 днів після видачі сертифікатів суб'єкти, які здійснюють навчання, зобов'язані надати списки таких осіб відповідним регіональним закладам післядипломної педагогічної освіти для розміщення на їх сайтах.

Протягом 15 днів після отримання вищевказаних списків, регіональні заклади післядипломної педагогічної освіти надають їх Державній установі «Український інститут розвитку освіти» для формування єдиного списку осіб, які пройшли навчання за програмою супервізорів та розміщення його на вебсайті установи.

Вказані списки осіб, які пройшли навчання за програмою для супервізорів, можуть містити відомості про їх профіль освіти, посаду та фахові компетентності, а також інформацію про отриманий сертифікат за результатами навчання.

Вся інформація про осіб, які пройшли навчання за програмою для супервізорів розміщується виключно на підставі їх письмової заяви, у якій вказується перелік та об'єм інформації, яку особа бажає про себе поширити.

8. Центр професійного розвитку педагогічних працівників відповідно до покладених на нього завдань організовує та проводить консультування педагогічних працівників з питань проведення супервізії.

Генеральний директор
директорату шкільної освіти

Ігор ХВОРОСТЯНИЙ